

Slovo k povzbuzení na sobotu 31. října 2020, na památku sv. Wolfganga
Biblická čtení: Flp 1,18b-26; Ž 42; Lk 14,1.7-11

Milé sestry, milí bratři,

dovolte dnes dvě nesourodé poznámky, jednu k biblickému úryvku a druhou k dnešnímu světcí, svatému Wolfgangovi.

V prvním čtení pokračujeme v četbě na pokračování z listu Filipánům. Již včera – v rámci jakéhosi krátkého úvodu k tomuto novozákonnímu spisu – jsme si připomněli, jak právě tento Pavlův list je psán velmi důvěrným tónem, svědčícím mimo jiné o blízkém přátelství mezi apoštolem a filipskými křesťany. List Filipským tak obsahuje celou řadu až velmi osobních Pavlových vyznání, osobních a krásných. Ne jiný je i dnešní úryvek.

«Vždyť pro mě život je Kristus» jsou slova, která snad nejmóstižněji ze všech shrnují celý Pavlův osobní vztah k Pánu Ježíši: jeho životem se prostě stalo následování Krista a přátelství s ním. V Pavlově případě navíc i veškerou náplň času jeho života, od chvíle jeho obrácení na cestě do Damašku. Vztah ke Kristu se tak stal Pavlovým základním a prvním životním vztahem, jeho životním vztahem, hlásat Krista jako apoštol se zase stalo náplní a smyslem jeho pozemského přebývání.

Z toho pak vyplynulo i vše ostatní: Že smrt se pro něj stala ziskem, neboť má naději na věčné přebývání s Kristem, že by si proto už přál zemřít a být sním, ale že ještě rád zde zůstane na zemi ještě nějakou dobu, aby mohl pracovat, hlásat evangelium, což je zase užitečné jako pomoc ke spáse ostatním, a že to vše slouží k růstu radosti jeho i všech ostatních.

Je samozřejmě pravda, že se jedná o Pavlovo jedinečné vyznání, úzce související s jeho apoštolskou službou, kdy náplň i praktického života se mu prostě stalo Kristovo evangelium. Přesto toto vyznání v sobě nese něco velmi obecného, vždyť je součástí Božího slova. Připomíná nám základní známou pravdu, která by měla být vlastní nám všem: Že vztah k Bohu, vztah s Pánem Ježíšem by měl být opravdu tím prvním a nejzákladnějším vztahem našeho života, že Bůh by měl být i naší první láskou, měl by být na prvním místě, jak se často říká.

Vztah k Bohu, ke Kristu by měl být přeci natolik základním, krásným a silným vztahem, že pronikne, prodchne, naplní a ovlivní vše ostatní. Provoní, chceme-li. Není nepodobný vztahu nějaké opravdové celoživotní lásky, zvláště zamilované lásky manželské. Jen je ještě mnohem silnější, protože tím druhým, „partnerem“ je sám Boží Syn, duše člověka je jeho nevěstou.

A stejně jako krásný mezilidský vztah, zejména ten manželský, neničí vztahy ostatní, jen jim nedává své jedinečné místo, nýbrž je plodný, dává život dál a novým vztahům, provoňuje vztahy i vše ostatní v životě, tak podobně – a nekonečně silněji – je tomu u vztahu s Bohem. Nejenže neničí ostatní vztahy a už vůbec ne ostatní lidi, ale naplňuje, prodýchá, provoňuje je sám sebou, Boží přítomností. Navíc takový vztah s Kristem dává už zda na zemi zakusit předchuť věčnosti, protože nás jako vztah s Bohem s věčností propojuje. Ta přeci bude, dosáhneme-li ji, bude-li nám dopřáno se z ní radovat, zase vztahem, zvěčněným vztahem naší duše (a samozřejmě i duší ostatních lidí) ke Kristu a s Kristem (a také s ostatními blaženými, jak si ostatně budeme připomínat zítra, o slavnosti Všech svatých).

A jako každý horizontální vztah, tak i vztah vertikální, náš vztah s Bohem, s Božím Synem potřebuje z naší strany nějakou investici. A jako u každého vztahu, je to především čas, který má být první a nejdůležitější investicí, protože čas je zpravidla to nejcennější, co můžeme (pravidelně a opakovaně) dávat.

V čase plnosti (před více než dvěma tisíci lety) se Bůh stal člověkem, Syn se v plnosti času narodil z Marie Panny. V čase, který Bohu nabídneme (ne nepodobně jako Panna Maria nabídla své lůno) se Bůh může rodit i do našeho času, do času našeho života, může se rodit a růst naše přátelství s ním, jedna z překrásných forem jeho přítomnosti, jeho přebývání zde na zemi, v nás a mezi námi.

A čas možná mnozí nyní – nečekaně a často bohužel nedobrovolně – máme, a tak zkusme zainvestovat do svého vztahu s Bohem, bude to k prospěchu našemu i našeho okolí. Dejme Bohu trochu času, dokud vůbec ještě nějaký čas máme, dokud vůbec je ještě nějaký čas... Aby byl Kristus stále více i naším životem.

Tak tolik snad k dnešnímu prvnímu čtení. Druhá poznámka se týká svatého Wolfganga, svěťce dnešního dne. Spolu s ním se dostáváme do raného středověku, do 10. století, především do bavorského Řezna, kde se roku 973 stává biskupem.

V našich končinách ho známe a uctíváme především jako toho, který ještě téhož roku dovoluje, aby byla část jeho diecéze odtržena a vznikla nová samostatná diecéze, a to právě ta naše pražská. Latinsky psaná legenda *Život svatého Wolfganga* zachovala krásnou biskupovu odpověď na žádost o dovolení založit nové biskupství, možná je to odpověď i na námitky proti této žádosti, že když vyhoví, bude jako řezenský biskup pochopitelně finančně tratit: «Vidíme, že se pod zemí té provincie skrývá vzácná perla, a nezískáme ji, leda za tu cenu, že prodáme, co nám patří. Poslyšte proto, co pravím. Hle, já rád dám sám sebe i všechn svůj majetek, jen aby tam dům Boží dostal pevné základy, aby tamější církev byla posílena» měl odpovědět svatý Wolfgang.

Ať už bylo přesné znění jeho odpovědi jakékoli, je jisté, že jako řezenský biskup, do jehož jurisdikce tehdy Čechy patřily, musel se vznikem nové diecéze souhlasit a že takový souhlas musel dát. Je také jasné, že takový souhlas předpokládal biskupovu velkorysost, neboť souhlas opravdu znamenal finanční ztrátu (jsme v době hlubokého středověku, v době feud a zisků z nich). A právě tato velkorysost je jedním z krásných projevů Wolfgangovy svatosti, ostatně netýkala se zdaleka jen umožnění založení samostatného pražského biskupství, ale i mnoha dalších jeho počinů.

Wolfgang je tak krásným příkladem, že velkorysé vzdání se něčeho, nad čím máme nějakou moc nebo z čeho máme nějaký prospěch, v prospěch druhého, v prospěch celku, anebo v prospěch toho, nad kterým se moci a vzdáváme, zejména jedná-li se o člověka, může být nesmírně požehnané. Wolfgangův příklad nás přímo vybízí, volá, jak je důležité, aby toto si uvědomili všichni, kterým je zejména nad někým druhým svěřena nějaká moc. Ať už je ta moc rodičovská, učitelská, šéfovská, patronátní, opatrovnická, duchovní anebo jakákoli jiná. Mnohdy totiž v těchto vztazích jednou přijde, dozraje čas, který je třeba správně a poctivě rozlišit, kdy je prostě třeba dotyčného také pustit, nechat samostatně růst, rozvinout se a vykvést. Kdy je prostě třeba ho propustit ze sféry své opatery, svého vlivu. Doufejme, že k jeho prospěchu...

A tak možná i k rozjímání nad požehnaným vzdáváním se moci nad druhými můžeme nynější čas také využít. Někdy totiž takové vzdání se moci, prospěchu a podobně může být tou největší službou. Třeba i v době koronavirové. Zkusme proto třeba v čase, který nyní máme, a hlavně s prosbou o Boží světlo i některé tyto své (ať už paternalistické, maternalistické anebo patronátní) vztahy přezkoumat a svůj postoj případně přehodnotit. Třeba se pak ukážou nové skryté perly...